

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ పంచపంచాశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ పంచపంచాశః సర్గః ॥

రావణాజ్ఞయాకంపనాదీనాం యుద్ధ ఆగమనం వానరైః సహ తేషాం
ఘోరం యుద్ధం చ

వజ్రదంష్ట్రం హతం శ్రుత్వా వాలిపుత్రేణ రావణః |
బలాధ్యక్షమువాచేదం కృతాంజలిముపస్థితం || 6.55.1 ||

శీఘ్రం నిర్మాంతు దుర్ధర్షా రాక్షసా భీమవిక్రమాః |
అకంపనం పురస్కృత్య సర్వశస్త్రాస్త్రకోవిదం || 6.55.2 ||

ఏష శాస్త్రా చ గోప్తా చ నేతా చ యుధి సత్తమః |
భూతికామశ్చ మే నిత్యం నిత్యం చ సమరప్రియః || 6.55.3 ||

ఏష జేష్యతి కాకుత్స్థ సుగ్రీవం చ మహాబలం |
వానరాంశ్చాపరాన్ ఘోరాన్ హనిష్యతి న సంశయః || 6.55.4 ||

పరిగృహ్య స తామాజ్ఞాం రావణస్య మహాబలః |
బలం సంప్రేరయామాస తదా లఘుపరాక్రమః || 6.55.5 ||

తతో నానాప్రహరణా భీమాక్షా భీమదర్శనాః |
నిష్ఠేతూ రాక్షసా ముఖ్యా బలాధ్యక్షప్రచోదితాః || 6.55.6 ||

రథమాస్థాయ విపులం తప్తకాంచనభూషణం |
మేఘాభో మేఘవర్ణశ్చ మేఘస్వనమహాస్వనః || 6.55.7 ||

రాక్షసైః సంవృతో ఘోరైస్తదా నిర్యాత్యకంపనః |
నహి కంపయితుం శక్యః సురైరపి మహామృధే || 6.55.8 ||

అకంపనస్తతస్తేషామాదిత్య ఇవ తేజసా |
తస్య నిర్ధావమానస్య సంరభస్య యుయుత్సయా || 6.55.9 ||

అకస్మాద్ దైన్యమాగచ్ఛద్ధయానాం రథవాహినాం |
వ్యస్ఫురన్నయనం చాస్య సవ్యం యుద్ధాభినందినః || 6.55.10 ||

వివర్ణో ముఖవర్ణశ్చ గద్గదశ్చాభవత్ స్వనః |
అభవత్ సుదినే కాలే దుర్దినం రూక్షమారుతం || 6.55.11 ||

ఊచుః ఖగమృగాః సర్వే వాచః క్రూరా భయావహాః |
స సింహోపచితస్కంధః శార్దూలసమవిక్రమః || 6.55.12 ||

తానుత్పాతానచింత్యైవ నిర్జగామ రణాజిరం |
తథా నిర్గచ్ఛతస్తస్య రక్షసః సహ రాక్షసైః || 6.55.13 ||

బభూవ సుమహాన్ నాదః క్షోభయన్నివ సాగరం |
తేన శబ్దేన విత్రస్తా వానరాణాం మహాచమూః || 6.55.14 ||

ద్రుమశైలప్రహారాణాం యోద్ధుం సముపతిష్ఠతాం |
తేషాం యుద్ధం మహారౌద్రం సంజజ్ఞే కపిరక్షసాం || 6.55.15 ||

రామరావణయోరర్థే సమభిత్యక్తదేహినః |
సర్వే హ్యతిబలాః శూరాః సర్వే పర్వతసన్నిభాః || 6.55.16 ||

హరయో రాక్షసాశ్చైవ పరస్పరజిఘాంసయా |
తేషాం వినర్దతాం శబ్దః సంయుగేఽతితరస్వినాం || 6.55.17 ||

శుశ్రువే సుమహాన్ కోపాదన్యోన్యమభిగర్జతాం |
రజశ్చారుణవర్ణాభం సుభీమమభవద్ భృశం || 6.55.18 ||

ఉద్భృతం హరిరక్షోభిః సంరురోధ దిశో దశ |
అన్యోన్యం రజసా తేన కౌశేయోద్ధతపాండునా || 6.55.19 ||

సంవృతాని చ భూతాని దదృశుర్న రణాజిరే |
న ధ్వజో న పతాకా వా చర్మ వా తురగోఽపి వా || 6.55.20 ||

ఆయుధం స్యందనో వాపి దదృశే తేన రేణునా |
శబ్దశ్చ సుమహాంస్తేషాం నర్దతామభిధావతాం || 6.55.21 ||

శ్రూయతే తుములో యుద్ధే న రూపాణి చకాశిరే |
హరీనేవ సుసంరుష్టా హరయో జఘ్నురాహవే || 6.55.22 ||

రాక్షసా రాక్షసాంశ్చాపి నిజఘ్నుస్తిమిరే తదా |
తే పరాంశ్చ వినిఘ్నంతః స్వాంశ్చ వానరరాక్షసాః || 6.55.23 ||

రుధిరార్ద్రాం తదా చక్రుర్మహీం పంకానులేపనాం |
తతస్తు రుధిరోఘేణ సిక్తం హ్యపగతం రజః || 6.55.24 ||

శరీరశవసంకీర్ణా బభూవ చ వసుంధరా |
ద్రుమశక్తిగదాప్రాసైః శిలాపరిఘతోమరైః || 6.55.25 ||

రాక్షసా హరయస్తూర్ణం జఘ్నురన్యోన్యమోజసా |
బాహుభిః పరిఘాకారైర్వ్యధ్యంతః పర్వతోపమాన్ || 6.55.26 ||

హరయో భీమకర్మాణో రాక్షసాంజఘ్నురాహవే |
రాక్షసాస్త్యభిసంక్రుద్ధాః ప్రాసతోమరపాణయః || 6.55.27 ||

కపీన్ నిజఘ్నిరే తత్ర శస్త్రైః పరమదారుణైః |
అకంపనః సుసంక్రుద్ధో రాక్షసానాం చమూపతిః || 6.55.28 ||

సంహర్షయతి తాన్ సర్వాన్ రాక్షసాన్ భీమవిక్రమాన్ |
హరయస్త్యపి రక్షాంసి మహాద్రుమమహాశృభిః || 6.55.29 ||

విదారయంత్యభిక్రమ్య శస్త్రాణ్యాచ్ఛిద్య వీర్యతః |
 ఏతస్మిన్నంతరే వీరా హరయః కుముదో నలః || 6.55.30 ||

మైందశ్చ ద్వివిదః క్రుద్ధాశ్చక్రుర్వేగమనుత్తమం |
 తే తు వృక్షైర్మహావీరా రాక్షసానాం చమూముఖే || 6.55.31 ||

కదనం సుమహచ్ఛక్రుర్దీలయా హరిపుంగవాః |
 మమంథూ రాక్షసాన్ సర్వే నానాప్రహరణైర్భృశం || 6.55.32 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే పంచపంచాశః సర్గః ||